

**Vlaamse
overheid**

**DEPARTEMENT
ECONOMIE
WETENSCHAP &
INNOVATIE**

**Evaluatie van
(de onderzoeksopdracht van)
het
Instituut voor Tropische
Geneeskunde (ITG)**

Plan van aanpak

Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Afdeling Strategie en Coördinatie

Afdeling Onderzoek

13.07.2018

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Inleiding.....	4
1.1. Decretale basis	4
1.2. Convenant betreffende de onderzoeksopdracht van het ITG.....	4
1.3. Beheersovereenkomst betreffende de algemene opdracht van het ITG.....	5
1.4. Onderzoeksopdracht van het ITG en de evaluatie ervan	7
1.5. Algemene opdracht ITG en de evaluatie ervan – afstemming van beide evaluaties	8
2. Aanleiding voor de evaluatie van (de onderzoeksopdracht van) het ITG	10
3. Beleidscontext.....	11
3.1. Aanleiding voor het initiatief	11
3.2. Evolutie in de beleidscontext sinds de opstart van het initiatief.....	12
3.3. Toekomstige beleidsontwikkelingen.....	13
4. Doelstellingen van de evaluatie en beoogde resultaten	14
4.1. Doelstellingen van de evaluatie van het ITG	14
4.2. Beoogde resultaten/Elementen van de evaluatie van het ITG	14
5. Kijrtlijnen en draagwijdte van de evaluatie.....	16
6. Evaluatielijken.....	17
6.1. Ex-postevaluatie van het ITG binnen de beleidscontext.....	17
6.1.1 Evaluatie van de algemene en wetenschappelijke werking en governance	18
6.1.2 Evaluatie van de prestaties van het ITG en van de gerealiseerde impact	21
6.1.3 SWOT-analyse	22
6.2. Ex-ante evaluatie van het ITG	22
6.3. Ondersteunende bronnen en werkzaamheden voor (de uitvoering van) de evaluatie van het ITG.....	23
7. Onderdelen van de evaluatie en methodologie.....	25
7.1. Onderdelen evaluatie en methodologie.....	25
7.2. Planning voor uitvoering van de evaluatie.....	25
7.3. Externe consultant.....	26
7.4. Panel van internationale experts	26
7.5. Begeleiding van de evaluatie	27
8. Informeren van en communiceren met het voorwerp van de evaluatie en alle (betrokken) stakeholders (betreffende de uit te voeren evaluatie)	28
9. Uitvoering en procedureel verloop van de evaluatie	28
10. Gebruik en verspreiding van de resultaten van de evaluatie.....	29

11. Afspraken gemaakt met de vertegenwoordigers van het ITG na overleg.....	30
Bijlage 1	32

1. Inleiding

1.1. Decretale basis

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) wordt in hoofdzaak gevat door een aantal onderwijsdecreten en door het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het Vlaams wetenschaps- en innovatiebeleid.

De gecodificeerde decreten betreffende het hoger onderwijs (de zogenaamde “Codex Hoger Onderwijs”) erkennen (in het kader van deze codificatie en) in artikel II.21 als opdracht van het ITG: “het verstrekken van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van tropische ziekten en de mondiale gezondheidszorg, met bijzondere aandacht voor laag- en middeninkomenslanden. In artikel III.116 wordt gesteld dat de Vlaamse Regering bijdraagt in het dekken van de exploitatiekosten van (o.m.) het ITG onder bepaalde voorwaarden. Eén van de voorwaarden (cf. 1° van het eerder vermelde artikel) is het afsluiten van een beheersovereenkomst (tussen ITG en de Vlaamse Gemeenschap) voor een periode van vijf jaar. In die overeenkomst worden een aantal zaken minstens afgesproken, waaronder de kwantiteit en de kwaliteit van de te leveren prestaties binnen de erkende opdracht (in relatie tot de hoogte van de subsidie), de mate en inhoud van samenwerking met binnenlandse en buitenlandse instellingen voor academisch onderwijs en met internationale instellingen. Een andere voorwaarde onder 2° van betreffende artikel stelt dat het ITG met minstens één universiteit in de Vlaamse Gemeenschap een samenwerkingsovereenkomst afsluit inzake onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

Verder wordt het ITG gevat door artikels 61 t/m 63¹ van het decreet betreffende de organisatie en de financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid van 30 april 2009² (hierna het W&I-decreet genoemd). Volgens het W&I-decreet kan de Vlaamse Regering binnen de perken van de jaarlijkse begrotingskredieten een jaarlijkse subsidie aan het ITG ter beschikking stellen voor de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek. Conform verder artikel 62 van het W&I-decreet wordt met ITG een meerjarig convenant afgesloten waarin de wederzijdse rechten en plichten in het kader van de subsidie worden opgenomen. Dit artikel bepaalt verder de minimale elementen die in het convenant beschreven moeten zijn. Dit zijn onder meer de strategische en operationele doelstellingen van het ITG (wat betreft het wetenschappelijk onderzoek).

1.2. Convenant betreffende de onderzoeksoopdracht van het ITG

Conform het W&I-decreet en volgend op de evaluatie in 2012 van het ITG, werd voor de periode 2013-2018 een convenant afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en ITG³.

¹ Opgenomen in Hoofdstuk III Instellingen voor postinitieel onderwijs, afdeling I Subsidie, afdeling II Convenant en afdeling III Evaluatie.

² Onder meer gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 betreffende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid en bij het decreet van 25 april 2014 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid en tot opheffing van diverse andere bepalingen. (Zie ook Vlaamse Codex).

³ Cf. Beslissing Vlaamse Regering d.d. 19.04.2013 (VR 2013 1904 DOC.342-1BIS e.v.)

Zoals hoger aangegeven heeft dit convenant betrekking op de toekenning van een subsidie voor de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek. In 2018 werd in het kader van dit convenant een subsidie van 2.894.000 euro toegekend aan het ITG. Dit bedrag omvat de initiële subsidie (die in 2017 2.021.000 euro bedroeg) evenals een jaarlijkse subsidie van 846.000 euro in het kader van het "Outbreak Research Team"-project (ORT-project). Dit laatste project werd in 2017 via een addendum – dat ook de verlenging van het convenant met een jaar regelt - toegevoegd aan het convenant 2013-2018 en heeft betrekking op de periode 2017-2019⁴.

1.3. Beheersovereenkomst betreffende de algemene opdracht van het ITG

De beheersovereenkomst 2015-2019 tussen het ITG en de Vlaamse Gemeenschap heeft betrekking op de opdrachten van ITG zoals verwoord in Codex Hoger Onderwijs (cf. deel 1.1).

In deze beheersovereenkomst wordt de opdracht van ITG verder gespecificeerd en opgesplitst volgens de drie academische pijlers: onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

De algemene opdracht van ITG wordt in eerder vermelde beheersovereenkomst als volgt omschreven:

De kernopdrachten van het ITG (in het kader van de beheersovereenkomst) zijn:

- 1. het verschaffen van postinitieel onderwijs, postacademische en postgraduaatsvorming aan afgestudeerden van universiteiten en hogescholen uit binnen- en buitenland,*
- 2. het verrichten van wetenschappelijk onderzoek,*
- 3. het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening en uit zijn specifieke wetenschappelijk expertise voortvloeiende maatschappelijke dienstverlening,*

en dit in de vakgebieden van:

- 1. de geneeskunde en gezondheidszorg in de ontwikkelingslanden,*
- 2. tropische, geïmporteerde en infectieuze ziekten, met inbegrip van HIV/aids,*
- 3. tropische diergeneeskunde en veterinaire gezondheidszorg in ontwikkelingslanden,*
- 4. andere ontwerpen die voortspruiten uit de specifieke expertise van het ITG, met inbegrip van de internationale gezondheidszorg.*

Verder stelt de beheersovereenkomst 2015-2019 dat het ITG een aantoonbare wisselwerking zal nastreven tussen zijn drie kernopdrachten en voor de respectievelijke inzet in de drie

⁴ Cf. Beslissing Vlaamse Regering d.d. 22.12.2017 (VR 2017 2212 DOC.1398-1 e.v.).

kernopdrachten een verhouding 40%-40%-20% zal nastreven in de besteding van de werkingstoelage (subsidie).

In deel 2.3 van de beheersovereenkomst 2015-2019 wordt ook nader ingegaan op de tweede kernopdracht van het ITG, met name het wetenschappelijk onderzoek.

Algemeen stelt de beheersovereenkomst 2015-2019 dat het ITG fundamenteel en toegepast onderzoek verricht in zijn specialisatiegebieden, op een niveau dat internationaal competitief is en minstens vergelijkbaar is met dat van de Vlaamse universiteiten. Het ITG formuleert een breed gedragen, institutionele onderzoeksstrategie.

Het ITG dient ook de relevante decretale bepalingen voor het wetenschappelijk onderzoek te volgen, zo niet naar de letter, dan wel naar de geest. Eventuele afwijkingen dienen geëxpliciteerd en verantwoord te worden in de beleidsplannen en/of jaarverslagen.

Specifiek stelt de beheersovereenkomst 2015-2019:

Het ITG expliciteert zijn onderzoeksbeleid in een strategisch plan⁵ dat ter goedkeuring en financiering aan de Vlaamse minister bevoegd voor Innovatie wordt voorgelegd en ter informatie aan de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs bezorgd.

Het ITG legt daarin zelf de thema's, disciplines en kwaliteitszorg van het onderzoek vast.

Het ITG streeft in zijn onderzoek Vlaamse en internationale meerwaarde na en dit op basis van kwaliteit, relevantie en specificiteit.

Het onderzoek moet een aantoonbare wisselwerking hebben met het onderwijs en de dienstverlening.

Het ITG werkt waar relevant en mogelijk samen met de Vlaamse universiteiten en met internationale topcentra.

Het ITG zorgt zelf voor de kwaliteitsbewaking van het onderzoek, volgens een systeem dat aangepast is aan zijn opdracht maar binnenlandse en internationale vergelijking mogelijk maakt. De output en de impact van het onderzoek moet, aantoonbaar met bibliometrische en andere gepaste indicatoren, minstens vergelijkbaar zijn met deze van de relevante faculteiten en departementen van de Vlaamse instellingen en andere vergelijkbare instellingen. Het ITG bezorgt de verslagen en conclusies hierover aan de minister.

Tot slot stelt de beheersovereenkomst 2015-2019 (in deel 2.3.3 over "Deelname aan Vlaamse onderzoeksprogramma's") dat het ITG kan deelnemen aan secundaire

⁵ Het is dit onderzoeksbeleidsplan dat bij het convenant 2013-2019 hoort.

onderzoeksprogramma's en financieringskanalen zoals het FWO, IWT⁶, VIB⁷ en andere initiatieven, en dit volgens de specifieke reglementen en eventuele bijkomende richtlijnen.

In 2018 bedroeg de totale subsidie aan ITG in het kader van de beheersovereenkomst 2015-2019 11.562.000 euro (waarvan 10.861.000 euro werkings- en 701.000 euro investeringsmiddelen).

1.4. Onderzoeksoopdracht van het ITG en de evaluatie ervan

Het convenant 2013-2018 omschrijft in artikel 5 de doelstellingen van het ITG en hierbij wordt verwezen naar het onderzoeksbeleidsplan 2013-2018 dat als bijlage bij het convenant is opgenomen.

Daar wordt gesteld dat het ITG wetenschappelijk onderzoek, opleiding en dienstverlening wil uitvoeren op het gebied van humane en dierlijke gezondheid, waarbij de focus ligt op tropische en gerelateerde ziektes, gezondheidsproblemen en gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. De hoofddoelstellingen en activiteiten beschreven in het onderzoeksbeleidsplan, zijn:

1. Bijdragen aan de medische en diergeneeskundige wetenschappen op het gebied van tropische, infectueuze en armoede-gerelateerde ziektes en van de volksgezondheid in de ontwikkelingslanden.
2. Het versterken van de rationele basis van de gezondheidszorg in ontwikkelingslanden.
3. Het verstrekken van gespecialiseerde medische zorgen en aanbieden van volksgezondheidsexpertise voor tropische, infectueuze en geïmporteerde ziektes in Vlaanderen, België en Europa.

De hoofdactiviteiten zijn het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, het aanbieden van opleidingen, referentiediensten en beleidsondersteuning, wereldwijde samenwerking en capaciteitsopbouw.

De strategisch-wetenschappelijke doelstellingen van ITG worden in het onderzoeksbeleidsplan omschreven en zijn:

1. Het bereiken en het behouden van het hoogst mogelijke niveau van excellentie, integriteit, competitiviteit en visibiliteit in al het onderzoek van ITG.
2. De omvorming van ITG in een open en globale onderzoekscampus.
3. De optimale integratie van het onderzoek van ITG in de Europese Onderzoeksruimte.

Aan deze strategische doelstellingen die in het convenant 2013-2018 worden hernomen, worden in dit convenant 4 operationele doelstellingen gehecht, waarvan 2 aan de eerste strategische doelstelling en telkens een bij de 2 overige strategische doelstellingen. Deze

⁶ Noteer dat het IWT eind 2015 ophield te bestaan. De academische processen van het IWT werden per 1 januari 2018 overgeheveld naar het FWO.

⁷ Hoewel VIB een onderzoeksprogramma noch een financieringsprogramma is.

doelstellingen worden verder opgevolgd aan de hand van 8 performantie-indicatoren (KPI's). Daarnaast worden in het convenant 2013-2018 nog een aantal andere indicatoren opgesteld die bij de evaluatie (cf. infra) in overweging genomen worden.

Het convenant 2013-2018 voorziet (in artikel 14)⁸ een evaluatie (van de uitvoering van het convenant) in de eerste helft van 2018 en de resultaten ervan dienen als vertrekbasis voor de onderhandelingen voor het afsluiten van een nieuw convenant (cf. artikel 63 van het W&I-decreet en 15 van het convenant 2013-2018).

1.5. Algemene opdracht ITG en de evaluatie ervan – afstemming van beide evaluaties

De beheersovereenkomst 2015-2019 voorziet ook in een evaluatie in de eerste helft van 2018, maar de beheersovereenkomst zelf loopt in principe nog tot eind 2019. Initieel was de evaluatie van de beheersovereenkomst een jaar later voorzien, maar werd bij het opstellen en afsluiten van de beheersovereenkomst vervroegd om te sporen met de evaluatie voorzien in het convenant 2013-2018. De bedoeling hiervan was vooral om ITG niet in twee opeenvolgende jaren met een evaluatie te belasten.

Vereenvoudiging van de regelgeving en het verminderen van de administratieve lasten bij de instellingen die subsidies ontvangen van de Vlaamse overheid zijn aandachtspunten van de Vlaamse Regering. De instellingen zelf zijn in het algemeen ook vragende partij ter zake en bovendien heeft de Inspectie van Financiën in adviezen over het afsluiten van (nieuwe) overeenkomsten – in het bijzonder voor wat betreft de instellingen voor postinitieel onderwijs – ook gewezen op mogelijke vereenvoudigingen door een betere afstemming tussen de betrokken beleidsdomeinen (EWI en Onderwijs en Vorming (O&V)). Het Departementen EWI en de bevoegde entiteiten in het beleidsdomein O&V hebben deze bekommernissen ter harte genomen en aldus wordt ernaar gestreefd om met de instellingen van postinitieel onderwijs overeenkomsten af te sluiten die betrekking hebben op eenzelfde periode (van vijf jaar) en waarin de voorziene evaluaties op elkaar worden afgestemd.

In het geval van ITG noopte dit streven tot volgende maatregelen:

- Het verlengen van het convenant 2013-2018 met een jaar, m.a.w. tot eind 2019, en het uitstellen van de hierin geplande evaluatie.
- Het aanpassen van de beheersovereenkomst 2015-2019 zodat de bepalingen ervan wat betreft de evaluatie werden omgezet naar het jaartal 2019.

Verder werd tussen de bevoegde administraties⁹ afgesproken om ook de planning van beide evaluaties op elkaar af te stemmen. Concreet betekent dit dat de evaluatie van ITG in het kader van het convenant 2013-2018/2019 (hierna het convenant 2013-2019 genoemd) zal worden uitgevoerd in de periode oktober 2018-februari 2019 en dat de resultaten van

⁸ En dit in overeenstemming met artikel 63 van het W&I-decreet.

⁹ Respectievelijk het Departement EWI voor het convenant 2013-2018/2019 en het Agentschap Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) voor de beheersovereenkomst 2015-2019.

deze evaluatie ook als input zullen dienen voor de evaluatie van de beheersovereenkomst 2015-2019, die – conform de bepalingen ervan - uiterlijk op 1 april 2019 van start moet gaan. In de praktijk betekent dit dat de volledige onderzoeksopdracht van ITG geëvalueerd wordt in de eerste evaluatie, m.a.w. bij de evaluatie van het convenant 2013-2019.

Voorliggend plan van aanpak heeft betrekking op de evaluatie van ITG in het kader van het convenant 2013-2019 en richt zich m.a.w. op de onderzoeksopdracht van het ITG. Deze evaluatie zal uitgevoerd worden in de periode oktober 2018-februari 2019.

2. Aanleiding voor de evaluatie van (de onderzoeksopdracht van) het ITG

De basis voor de evaluatie van ITG wordt gelegd in artikel 63 van het W&I-decreet, dat bepaalt dat de Vlaamse Regering erover waakt dat de onderzoeksprestaties van (o.m.)¹⁰ ITG geëvalueerd worden voor het verstrijken van het convenant aan de hand van de in het convenant vooropgestelde strategische en operationele doelstellingen en indicatoren. De voorwaarden van een nieuw convenant worden onder meer bepaald door de resultaten van de evaluatie.

Het convenant stelt in artikel 14 het volgende:

§1. In de eerste helft van 2018 wordt de uitvoering van het convenant geëvalueerd aan de hand van de in het convenant vooropgestelde strategische en operationele doelstellingen en indicatoren. De evaluatieprocedure wordt gecoördineerd door het Departement (Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid.) Bijzondere aandachtspunten kunnen worden vastgelegd voor deze evaluatie. Deze bijzondere aandachtspunten strekken er niet toe dat er een beperking is de beoordeelde periode of in het aantal KPI's die zijn gedefinieerd in het convenant.

§2. De evaluatie zal i.h.b. rekening houden met:

- *Het onderzoeksbeleidsplan (voor de periode 2013-2018);*
- *Het behalen van de strategische en operationele doelstellingen en KPI's;*
- *De jaarverslagen die ITG tijdens de duur van het convenant heeft overgemaakt;*
- *De zelfevaluatie van ITG¹¹;*
- *Een bibliometrische analyse;*
- *Het oordeel van een internationaal panel van experts dat daartoe o.a. een bezoek ter plaatse brengt;*
- *Een benchmarking met andere vergelijkbare onderzoekscentra;*
- *Een analyse van de impact van ITG op het Vlaams maatschappelijk en economische weefsel;*
- *De invulling van de verplichte genderverhouding in de samenstelling van de raad van bestuur van ITG.*

...

¹⁰ Het betreffend artikel in het W&I-decreet heeft betrekking op de instellingen van postinitieel onderwijs en dus ook op ITG.

¹¹ De zelfevaluatie bevat een ex-anteluid dat onder meer betrekking heeft op het opstellen van een ontwerp van beleidsplan voor de komende periode. Gelet op de verlenging van het convenant tot eind 2019, dient een onderzoeksbeleidsplan te worden opgesteld voor de periode 2020-2024. In het kader van de evaluatie en gelet op de planning ervan, is het de bedoeling dat het ITG een ontwerp van beleidsplan opstelt voor de periode 2020-2024 dat op basis van de resultaten van de evaluatie(s), kan evolueren tot een formeel onderzoeksbeleidsplan dat uiterlijk op 30 september 2019 aan het Departement EWI moet worden overgemaakt.

3. Beleidscontext

3.1. Aanleiding voor het initiatief

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) heeft een lange geschiedenis en wordt thans gevat door een aantal onderwijsdecreten en door het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en de financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (W&I-decreet)¹².

Conform het W&I-decreet werd met ITG een convenant afgesloten voor de periode 2013-2018 dat inmiddels werd verlengd tot eind 2019¹³ en dat betrekking heeft op de wetenschappelijke onderzoeksopdracht van ITG. Deze onderzoeksopdracht wordt nader omschreven in zowel eerder vermelde decreten als in eerder vermelde overeenkomsten (beheersovereenkomst 2015-2019 en convenant 2013-2019 – cf. deel 1 voor meer details ter zake).

Het ITG voert fundamenteel, strategisch en toegepast wetenschappelijk onderzoek uit op tropische ziekten bij mens en dier en wat betreft medische en veterinaire gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. Het onderzoek in de betrokken disciplines, variërend van moleculaire biologie tot sociale wetenschappen wordt zowel in Antwerpen als op het terrein uitgevoerd en dit in nauwe samenwerking met wetenschappers, met instituten en onderzoeksgroepen in zowel het noorden als het zuiden.

Het ITG is een internationaal erkend instituut in de tropische geneeskunde en staat wetenschappelijk aan de top van het onderzoek en onderwijs in de tropische geneeskunde, aids en andere infectieziekten, en de gezondheidszorg in de ontwikkelingslanden. Momenteel werken in het instituut zo'n 435 wetenschappers, technici en ondersteunend personeel, verdeeld over 3 wetenschappelijke departementen, ondersteunende diensten, een gespecialiseerde polikliniek en een hospitalisatiedienst in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen.

Initieel konden instellingen voor postinitieel onderwijs – en dit in tegenstelling tot bv. de Vlaamse universiteiten - niet onafhankelijk gebruik maken van financieringskanalen voor wetenschappelijk onderzoek zoals FWO. Om de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek van ITG in stand te houden, het streven naar excellentie (zowel nationaal als internationaal) te bevorderen en de onafhankelijkheid van het ITG m.b.t. tot zijn onderzoeksactiviteiten te verbeteren, werd in 2007 voorgesteld om aan ITG een structurele financiering toe te kennen voor zijn wetenschappelijk onderzoeksactiviteiten¹⁴. Deze financiering van ITG paste in de vaststelling dat in het Vlaamse onderzoekslandschap naast de universiteiten, hogescholen, strategische onderzoekscentra en Vlaamse wetenschappelijke instellingen er ook een aantal instellingen zijn die wetenschappelijk

¹² Zie ook deel 1.

¹³ Hierna verder "het convenant 2013-2019" genoemd.

¹⁴ VR/2007/0713/DOC.1343

onderzoek verrichten¹⁵ maar hiervoor tot dan toe geen structurele financiering ontvingen van de Vlaamse overheid.

Dit resulteerde in het afsluiten van een convenant tussen het ITG en de Vlaamse overheid voor de periode 2008-2012 met betrekking tot de wetenschappelijke onderzoeksopdracht van ITG (hierna het convenant 2008-2012 genoemd).

3.2. Evolutie in de beleidscontext sinds de opstart van het initiatief

De belangrijkste evoluties in de beleidscontext sinds het afsluiten van het convenant 2008-2012 zijn:

1. De evaluatie van dit convenant, die resulteerde in het afsluiten van een nieuw convenant voor de periode 2013-2018¹⁶. Hierbij werd geopteerd voor een zesjarig convenant en dit met de bedoeling om de hierop volgende convenantsperiode (in principe de periode 2019-2023) te laten samenvallen met de periode waarop de (volgende) beheersovereenkomst tussen het ITG als instelling van postinitieel onderwijs en de Vlaamse overheid betrekking zou hebben.
2. De Codex Hoger Onderwijs die in oktober 2013 van kracht werd en die bepaalt dat een beheersovereenkomst tussen ITG en de Vlaamse overheid betreffende de algemene opdrachten van ITG diende te worden afgesloten. Deze beheersovereenkomst loopt van 1 januari 2015 tot en met 31/12/2019 (en wordt hierna “de beheersovereenkomst 2015-2019” genoemd).
3. Het aantreden van een nieuwe Vlaamse Regering in juli 2014.
4. De wijzigingen aan het W&I-decreet van september 2014 die de decretale basis leggen voor het toekennen van subsidies voor wetenschappelijk onderzoek aan de instellingen van postinitieel onderwijs.
5. De wijzigingen aan het W&I-decreet van 2015 die onder meer het ITG rechtstreeks toegang verlenen tot (bepaalde) financieringskanalen van het FWO¹⁷.
6. Het verlengen van het convenant 2013-2018 met een jaar - door middel van een addendum aan dit convenant - met het oog op het laten samenvallen van de periode van de overeenkomsten tussen ITG en respectievelijk de beleidsdomeinen EWI en O&V¹⁸.

De verlenging van het convenant 2013-2018 tot eind 2019¹⁹ ging gepaard met een budgetverhoging voor de financiering van een apart project, het “Outbreak Research Team” (ORT) waarvoor afzonderlijke evaluatiecriteria werden opgesteld. De in het

¹⁵ Het betreft o.a. ITG maar bv. ook Vlerick Business School, Antwerp Management School (AMS) en het Orpheusinstituut.

¹⁶ VR 2013 1904 DOC.0342-1BIS e.v.

¹⁷ Zie o.m. art. 17, § 1, 1° en 6°.

¹⁸ VR 2017 2212 DOC.1398-1 e.v.

¹⁹ Vanaf nu is dan ook sprake van het convenant 2013-2019.

convenant opgenomen KPI's blijven geldig, maar worden aangepast in overeenstemming met het ORT-project, waarvoor een budgetverhoging aan ITG werd toegekend.

Een tweede gevolg van de verlenging van het convenant 2013-2018 is het verdagen van de evaluatie voorzien in het convenant. Deze evaluatie zal in de periode oktober 2018-februari 2019 worden uitgevoerd zodat de resultaten ervan kunnen meegenomen worden bij de evaluatie van de beheersovereenkomst 2015-2019.

Tot slot werd ook een beheersovereenkomst afgesloten tussen het ITG en de Vlaamse overheid²⁰ voor de periode 2014-2018 en betreffende de subsidiëring van het ITG als partnerorganisatie voor reisgeneeskunde. Deze beheersovereenkomst heeft een beperkte budgettaire impact (50.000 euro/jaar).

3.3. Toekomstige beleidsontwikkelingen

Er worden in de onmiddellijke toekomst geen substantiële beleidswijzigingen verwacht met een belangrijke impact op ITG.

²⁰ Het betreft hier het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG).

4. Doelstellingen van de evaluatie en beoogde resultaten

4.1. Doelstellingen van de evaluatie van het ITG

De doelstellingen van de evaluatie (van de onderzoeksopdracht) van het ITG worden in grote lijnen weergegeven in zowel het W&I-decreet als in het lopende convenant 2013-2019. Deze doelstellingen hebben betrekking op de evaluatie (van de uitvoering van het convenant) op basis van de vooropgestelde (strategische en operationele) doelstellingen en indicatoren (opgenomen in het convenant 2013-2019 (incl. addenda)). In convenant 2013-2019 zelf wordt aangegeven dat de evaluatie minstens betrekking zal hebben op de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen en op de impact van ITG op het economisch en maatschappelijk weefsel van Vlaanderen. Tevens wordt vermeld dat bij de evaluatie o.a. rekening worden zal gehouden met een bibliometrische analyse en met het oordeel van externe experts.

Rekening houdend echter met de looptijd van het convenant, met name 7 jaar en de bijkomende opdrachten aan ITG (cf. ORT-project) en met de ruime beleidscontext, wordt de evaluatie ruimer opgevat dan het W&I-decreet en convenant 2013-2019 voorschrijven.

In ieder geval is het de bedoeling de prestaties, het functioneren en de impact van ITG te beoordelen en dit (hoofzakelijk) vanuit wetenschappelijk/onderzoeksmatig oogpunt (cf. o.a. de KPI's en cf. het onderzoeksbeleidsplan 2013-2018 van ITG), maar ook gerelateerd aan de opdrachten van ITG als instelling voor positief onderwijs in het algemeen (cf. Codex Hoger Onderwijs). De evaluatie van ITG in het kader van het convenant 2013-2019 moet nl. ook als input dienen voor de evaluatie die in het kader van de beheersovereenkomst 2015-2019 zal plaatsvinden.

Verder is het de bedoeling om ook de toekomst van het ITG vorm te geven binnen zowel de regionale, nationale als de internationale beleidscontext. Aldus richt de geplande evaluatie zich ook op de volgende convenantsperiode en zullen de resultaten ervan worden aangewend voor de voorbereiding hiervan (cf. bepalingen W&I-decreet).

Omdat de onderzoeksopdracht en -activiteiten van ITG meer omvatten dan enkel deze die via het convenant 2013-2019 worden gefinancierd, zal voorliggende evaluatie zich verder ook niet beperken tot wat in het convenant wordt aangegeven (zie ook deel 6) en zich richten op zowel het onderzoekmanagement als de onderzoeksprestaties.

4.2. Beoogde resultaten/Elementen van de evaluatie van het ITG

Uitgaande van de doelstellingen van de evaluatie 2018 van het ITG, worden als resultaten ervan minstens verwacht:

- 1) Analyse en beoordeling van de wijze waarop het ITG in de periode 2013-2019 zijn missie en taken zoals vooropgesteld in de regelgeving en in het convenant 2013-2019 heeft vervuld en de mate waarin het ITG de vooropgestelde doelstellingen heeft bereikt, en dit binnen het ruime beleidskader. Dit laatste slaat zowel op de lokale (Vlaamse) context als op de ruimere (internationale) context.

Dit omvat zowel een wetenschappelijke als een financiële analyse (aanwending subsidies, verantwoording subsidies, enz.) en beoordeling van zowel het convenant (o.a. opbouw reserves) als de planning en verantwoording door ITG (jaarlijkse rapportering en verantwoording) en dit rekening houdend met de beleidsdoelstellingen en –context en met het beleidsveld ((afstemming en synergie met) andere actoren).

- 2) Analyse en beoordeling van de wetenschappelijke/onderzoeksresultaten en -impact die het ITG in de periode 2008-2018 heeft behaald. Dit omvat onder meer een analyse en beoordeling van de resultaten die op de relevante indicatoren werden behaald, maar ook van de prestaties van ITG in termen van onderzoeksoutput, bijdrage ontwikkeling onderzoekspotentieel, aantrekken van externe financiering, gerealiseerde samenwerkingsverbanden, het onderzoeksmanagement, enz. Daarnaast is het de bedoeling om voor dezelfde periode de gerealiseerde impact op het vlak van onderzoek (bv. in termen van globale wetenschappelijke output in relatie tot de ingezette middelen) in kaart te brengen en te beoordelen.
- 3) Analyse en beoordeling van resultaten van het ITG op andere vlakken dan wetenschap/onderzoek en van de impact van ITG op het economische en maatschappelijk weefsel in Vlaanderen.
- 4) Analyse en beoordeling van de wijze waarop en de mate waarin rekening werd gehouden met de resultaten van voorgaande evaluaties (evaluatie 2012 betreffende de onderzoeksopdracht (convenant) en waar relevant de evaluatie van de algemene werking van ITG (hoofdzakelijk in relatie tot de onderzoeksopdracht)).
- 5) Analyse en beoordeling van het (ontwerp)beleidsplan 2020-2024 van het ITG tegen de achtergrond van de evoluerende beleidscontext.
- 6) Conclusies op basis van de uitgevoerde analyses en beoordelingen (cf. supra) en op basis daarvan aanbevelingen voor een optimale inschakeling van het ITG in zowel het Vlaams wetenschaps- en innovatiebeleid als in de context van de internationale ontwikkelingen ter zake, maar ook wat betreft de onderwijsregelgeving/het onderwijsbeleid.

De evaluatie moet leiden tot een eindrapport dat aanbevelingen bevat over de elementen voor de samenwerking met ITG voor een volgende convenantsperiode (2020-2024) en zal verder als input dienen voor de evaluatie van de algemene werking van het ITG (en dit binnen de beheersovereenkomst 2015-2019 tussen het ITG en de Vlaamse overheid (beleidsdomein O&V)).

Bijzondere aandacht dient hierbij te worden geschonken aan de vereenvoudiging van procedurele elementen die kunnen leiden tot een vermindering van administratieve lasten en aan mogelijkheden tot betere afstemming tussen beide betrokken beleidsdomeinen voor wat betreft de (bv. administratieve en financiële) opvolging van ITG.

5. Krijtlijnen en draagwijdte van de evaluatie

De evaluatie van het ITG wordt ruimer opgevat dan in de regelgeving (W&I-decreet en convenant) is bepaald (cf. deel 4.1.). De draagwijdte en krijtlijnen van de evaluatie worden verder verduidelijkt a.d.h.v. de evaluatieluiken die voor de evaluatie van het ITG worden onderscheiden (zie deel 0).

De evaluatie van het ITG dient uiterlijk tegen 28 februari 2019 te zijn voltooid. De evaluatie zal onder meer gebruik maken van een (beperkte²¹) zelfevaluatie opgesteld door het ITG²², die zal bestaan uit een ex-postluik (terugblik) en een ex-anteluik (vooruitblik). Voor de uitwerking van de zelfevaluatie kan het ITG zich baseren op de richtlijn opgesteld door het Departement EWI die is opgenomen als **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

Er werd met het ITG afgesproken om (beide delen van) de verwachte zelfevaluatie op te leveren conform de voorziene timing ter zake. Deze timing wordt weergegeven in deel 6.3.

Conform de bepalingen van het convenant 2013-2019 (cf. artikel 14, §1 – zie ook deel 0), wordt de evaluatie gecoördineerd door (de evaluatiecel van) het Departement EWI. Aldus wordt een plan van aanpak voor deze evaluatie opgesteld en dit conform de evaluatiepraktijk die het departement hanteert.

De evaluatie zal verder de basis vormen voor het opstellen van een nieuw convenant tussen de Vlaamse overheid en het ITG voor wat betreft de onderzoeksopdracht van het ITG (cf. W&I-decreet en convenant 2013-2019). Maximale afstemming tussen beide betrokken beleidsdomeinen en dit op het vlak van processen en administratie is hierbij een aandachtspunt.

²¹ Aangezien het ITG jaarlijks omstandig moet rapporteren over de aanwending van de ter beschikking gestelde middelen, zal de zelfevaluatie die in deze context van het ITG wordt verwacht, beperkt worden tot het essentiële en op een hoog aggregatieniveau moeten worden uitgewerkt.

²² Opgesteld op basis van een richtlijn/vragenlijst aangereikt door het Departement EWI en toegespitst op een (beperkt) aantal hoofdthema's/-vragen.

6. Evaluatieluiken

Rekening houdend met de hogervermelde doelstellingen en beoogde resultaten van de evaluatie (cf. deel 4.1), dient de evaluatie minstens te bestaan uit de hiernavolgende evaluatieluiken. De gekozen evaluatieonderwerpen (per luik) zijn niet altijd even strikt van elkaar te scheiden. Overlappingsen tussen de luiken zijn dan ook niet uitgesloten.

Verder is het belangrijk om er rekening mee te houden dat de evaluatie van het ITG vanuit verschillende invalshoeken zal worden bekeken. Niet alleen de organisatie en zijn werking op zich zullen geëvalueerd worden, maar ook de rol, positie en de impact ervan in het WTI-systeem in het algemeen. De evaluatie wordt dan ook opgezet vanuit verschillende dimensies, met name:

1. Ex post en ex ante.
2. Intern (vanuit het oogpunt van het ITG zelf) en extern (vanuit het oogpunt van de doelgroepen/klanten en de belanghebbenden).
3. Op zich en vanuit het systeemperspectief. Dit laatste betekent concreet rekening houdend met andere actoren/instrumenten betreffende (fundamenteel) wetenschappelijk onderzoek.
4. Regionaal en internationaal.

Behalve de eerste dimensies die expliciet worden weergegeven in afzonderlijke onderdelen van de evaluatie, lopen de genoemde dimensies doorheen alle onderscheiden evaluatieluiken en worden ze enkel geëxpliciteerd waar nuttig en relevant.

6.1. Ex-postevaluatie van het ITG binnen de beleidscontext

De ex-postevaluatie van het ITG heeft minstens betrekking op de periode vanaf 2012 (en indien mogelijk ook eerder) tot en met 2018 (en waar mogelijk 2019).

In eerste instantie is het de bedoeling om uitgaande van de missie van het ITG en van de doelstellingen, opdrachten en taken die aan het ITG voor de periode tot en met 2019 (i.e. tot aan het voorziene einde van het convenant, gelet op de verlenging ervan) werden toegekend, na te gaan of het ITG deze doelstellingen heeft gerealiseerd en de beoogde resultaten heeft behaald of zal behalen tegen het einde van 2019. De basis voor deze beoordeling wordt gevormd door de missie, doelstellingen en opdrachten van het ITG zoals beschreven in de regelgeving (decreten, overeenkomsten en addenda, inclusief het onderzoeksbeleidsplan 2013-2018) en door de (jaar)verslaggeving die het ITG dienaangaande heeft opgesteld. Een belangrijk element hierbij is het onderzoekbeleidsplan 2013-2018 dat het ITG heeft opgesteld en dat de basis vormt voor de werking tijdens betreffende periode en dat integraal deel uitmaakt van het convenant²³. Aandacht dient hierbij ook te gaan naar het ORT-project.

In dit onderdeel komt de eigenlijke werking van het ITG aan bod en dit zowel wetenschappelijk, administratief/organisatorisch als financieel en dit hoofdzakelijk

²³ In het convenant 2013-2018 wordt naar dit document verwezen als "het Addendum".

bekeken vanuit de onderzoeksopdracht, maar ook als onderdeel van algemene opdrachten van het ITG (cf. beheersovereenkomst 2015-2019).

Hierbij dient er rekening mee te worden gehouden dat de onderzoeksfinanciering die het ITG binnen het convenant 2013-2019 ontvangt, slechts een deel uitmaakt van de totale onderzoeksfinanciering van het ITG en de daaraan verbonden onderzoeksoutput. De financiële analyse en beoordeling dienen dan ook niet beperkt te worden tot de subsidie van ITG op basis van het convenant 2013-2019. Elementen zoals het hefboomeffect van de subsidie die binnen het convenant 2013-2019 werd toegekend, zijn hierbij een aandachtspunt.

In dit onderdeel dient ook te worden nagegaan in welke mate de conclusies en aanbevelingen van de vorige evaluaties (o.m. evaluatie onderzoeksopdracht ITG van 2012, evaluatie algemene werking ITG) op dit ogenblik nog relevant zijn en waarom (niet) en in welke mate er rekening mee werd gehouden en waarom (niet). Dit laatste betreft zowel ITG zelf als de Vlaamse overheid.

De verwachte ex-postevaluatie van het ITG wordt hierna verder uitgewerkt in een aantal expliciete luiken.

6.1.1 Evaluatie van de algemene en wetenschappelijke werking en governance

De evaluatie waarvan hier sprake, heeft minstens betrekking op de algemene en de wetenschappelijke werking van het ITG (cf. supra), bekeken vanuit de onderzoeksopdracht. Deze zijn gebaseerd op de missie, strategische doelstellingen, taken opdrachten van het ITG zoals geformuleerd in het convenant 2013-2019 (incl. addenda) en door het ITG uitgewerkt in het onderzoeksbeleidsplan 2013-2018. De verwachte analyse en beoordeling dienen te gebeuren rekening houdend met het ruime beleidskader. Met betrekking tot dit laatste wordt zowel de lokale (Vlaamse en federale) context als de ruimere internationale context bedoeld (zowel Europees als ruimer).

De verwachte analyse en beoordeling omvatten zowel een inhoudelijke analyse (uitvoering onderzoeksbeleidsplan 2013-2018 (cf. supra), geleverde prestaties (o.a. op de KPI's, realisatie doelstellingen, communicatie, enz.) als een financiële analyse (aanwending subsidies, verantwoording subsidies, enz.), als een beoordeling van zowel het convenant 2013-2019 (o.a. opbouw reserves, (streefwaarden) KPI's) als de planning en verantwoording door het ITG (jaarlijkse werkplannen, rapporten, enz.) en dit rekening houdend met de beleidsdoelstellingen en –context en met het beleidsveld ((afstemming en synergie met) andere actoren), als de mogelijkheden voor opvolging (dit betreft in het bijzonder de set van KPI's die in het convenant 2013-2019 wordt gehanteerd). Verder is de samenwerking met zowel de academische wereld (i.h.b. de universiteiten) als het bedrijfsleven ook een aandachtspunt en dit zowel in de Vlaamse als de (ruime) internationale context.

De verwachte analyse en beoordeling dienen op een hoog aggregatieniveau te gebeuren. Zo is het bijvoorbeeld niet de bedoeling om een diepgaande financiële analyse (audit) te maken, maar eerder na te gaan welke de inkomsten en uitgaven van ITG waren in de periode 2012-2018, welke en hoeveel externe financiering of middelen konden worden aangetrokken, hoe de middelen (en in het bijzonder de subsidies) werden aangewend, of de subsidies – gelet op de beperkte beschikbare budgetten (van de Vlaamse overheid) en de besparingen die werden doorgevoerd – volstaan om de missie en opdrachten die het ITG heeft op een kwaliteitsvolle manier uit te voeren.

In het kader van de evaluatie van de werking en het functioneren van het ITG dient ook aandacht te worden besteed aan de beheersstructuur en de governance van het ITG bekeken vanuit de onderzoeksopdracht en waar nuttig en relevant in relatie tot de algemene opdracht. Bijzondere aandacht dient hierbij te worden besteed aan de taken, opdrachten, werking en bijdragen van de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR).

In dit luik zal verder ook een analyse en beoordeling moeten worden gemaakt van de evolutie die het ITG t.o.v. de voorgaande convenantsperiode heeft doorgemaakt wat betreft de werking en het functioneren. De analyse en beoordeling omvat m.a.w. een vergelijking met de analyse en beoordeling die gemaakt werd van de periode 2008-2012 (cf. evaluatie van ITG 2012). Bijzondere aandacht dient ook te gaan naar de wijze waarop het ITG de aanbevelingen van de vorige evaluatie al dan niet heeft geïmplementeerd en waarom (niet).

Verwacht wordt ook dat de werking van ITG vergeleken wordt met deze van vergelijkbare onderzoeksinstellingen.

In dit luik dienen minstens aan bod te komen:

- De bestuurswerking, governance en organisatie met betrekking tot de onderzoeksopdracht en - waar nuttig en relevant - in relatie tot de algemene opdracht. Bijzondere aandacht dient hierbij te worden besteed aan de taken, opdrachten, werking en bijdragen van de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR).
- Het personeelsbeleid met betrekking tot de onderzoeksopdracht, met bijzondere aandacht voor het eigen gender- en diversiteitsbeleid.
- Het financieel beleid, waaronder samenstelling en controle van de begroting, de besteding van de beschikbare middelen over de diverse activiteiten, de resultatenrekening en de toetsing van de begroting aan de resultaten en dit in relatie tot het onderzoek in het algemeen en de onderzoeksopdracht in het bijzonder. Bijzondere aandacht dient hierbij te gaan naar de aanvullende opdrachten die het ITG via een addendum aan het convenant werd toegewezen (ORT-project). Dit omvat ook een financiële analyse en beoordeling (aanwending subsidies, verantwoording subsidie, mate van externe fondsenwerving, enz.) van zowel het convenant 2013-2019 (o.a. opbouw reserves) als de planning en verantwoording door ITG (jaarlijkse werkplannen, rapporten, enz.), evenals een analyse en beoordeling van de effectieve en efficiënte inzet van de middelen. Wat

externe fondsenwerving betreft, dient er ook aandacht te gaan naar de toegang die het ITG als instelling van postinitieel onderwijs sinds 2015 heeft tot bepaalde middelen van het FWO voor fundamenteel onderzoek en het succes dat ITG heeft bij het verwerven van deze middelen.

- Het communicatiebeleid, waaronder de wijze waarop het ITG intern en extern informatie verstrekt over het onderzoek/de onderzoeksopdracht, de kwaliteit, duidelijkheid en volledigheid van publicaties en de website, de aandacht voor anderstalige communicatie (bijvoorbeeld ten behoeve van buitenlandse instanties), de aandacht voor informatieverstrekking t.a.v. het grote publiek en in het bijzonder de inspanningen t.a.v. Wetenschapscommunicatie (en dit in functie van het beleid ter zake – zie ook infra).
- Analyse en beoordeling wijze waarop ITG in de beschouwde periode invulling heeft gegeven aan haar belangrijkste opdrachten, met name de onderzoeksopdracht, de valorisatieopdracht en de communicatieopdracht ten behoeve van de maatschappij (cf. supra).
- Analyse en beoordeling van de mate waarin het beleidsplan concreet werd vertaald in de jaarlijkse begrotingen en activiteiten (cf. jaarlijkse rapportering);
- Analyse en beoordeling van de mate waarin en de wijze waarop het ITG haar doelstellingen zoals neergeschreven in het convenant 2013-2019 (annex strategisch plan en incl. de andere addenda) heeft gehaald of zal behalen tegen het einde van de convenantperiode.
- Mate waarin de voorziene acties effectief werden gerealiseerd, mate waarin deze acties een concrete en onderbouwde vertaling van de doelstellingen zijn en ze hebben bijgedragen tot de realisatie van deze laatste.
- Het Vlaamse Wetenschaps- en Innovatiebeleid: de wijze waarop het ITG het beleid van de bevoegde Vlaamse minister mee heeft uitgevoerd, rekening houdend met de bepalingen daaromtrent opgenomen in het convenant 2013-2019. Waar nuttig en relevant wordt ook de bijdrage van ITG (en dit bekeken vanuit de onderzoeksopdracht) tot het beleid van andere Vlaamse beleidsdomeinen in acht genomen. Dit omvat ook een analyse en beoordeling van de mate waarin ITG rekening houdt met andere actoren/projecten/acties in het veld (zowel in Vlaanderen als daarbuiten (cf. infra)) bij de uitwerking van haar eigen activiteiten en de mate waarin er wordt gestreefd naar samenwerking, synergie, complementariteit en op welke manier (actief, eerder afwachtend, enz.).
- Het federale en internationale wetenschaps- en innovatiebeleid: de relatie met de federale overheid, de wijze waarop het ITG participeert in internationale initiatieven en projecten, de relatie en samenwerking met (buitenlandse) zusterorganisaties, de uitvoering van samenwerkingsakkoorden, enz.
- Eventuele andere relevante elementen.

Het is de bedoeling dat dit luik van de evaluatie verder wordt uitgewerkt (o.m. door de consultant) tot een set van relevante evaluatievragen die leiden tot een onderbouwde

beoordeling van de werking en het functioneren van ITG (en dit minstens wat betreft de hierboven genoemde aspecten) en aanleiding geven tot het realiseren van (een deel van) de verwachte resultaten van de evaluatie.

6.1.2 Evaluatie van de prestaties van het ITG en van de gerealiseerde impact

Dit luik van de evaluatie heeft in eerste instantie betrekking op de resultaten die het ITG heeft gehaald op de performantiecriteriën opgenomen in zowel het convenant als in het 3de addendum aan het convenant (o.a. over het ORT-project), maar deze zijn op zich onvoldoende om bv. een kwalitatief beeld te krijgen van de werking, prestaties en resultaten van het ITG. Het is dan ook de bedoeling dat de prestaties van het ITG niet alleen beoordeeld worden in termen van de hogervermelde prestatie-indicatoren maar ook op basis van meer en andere gegevens.

Specifiek is het de bedoeling dat de prestaties en resultaten van het ITG – en dit minstens vanaf 2012 – worden geanalyseerd en beoordeeld, bijvoorbeeld op het vlak van wetenschappelijk onderzoek en welke evolutie het ITG sinds dan op dat vlak heeft doorgemaakt (cf. evaluatie ITG 2012).

Bijzonder aandachtspunt betreffen de prestaties en resultaten die ITG met betrekking tot het ORT-project kan voorleggen (cf. relevant addendum aan het convenant 2013-2019).

Daarnaast is het de bedoeling dat ook de impact van het ITG wordt nagegaan en beoordeeld en dit zowel wetenschappelijk, maatschappelijk, internationaal als economisch en beleidsmatig en dit bekeken over de periode vanaf 2008 (i.e. startjaar vorig convenant). Specifiek voor wat de wetenschappelijke impact betreft, is het de bedoeling dat het tijdsvenster 2008-2018 wordt gehanteerd. Deze analyse en beoordeling zal ondersteund kunnen worden door een bibliometrische analyse t.a.v. ITG uitgevoerd door ECOOM, die uiterlijk tegen midden januari 2019 ter beschikking zal zijn.

In het algemeen is het wat de (wetenschappelijke, maatschappelijke, internationale, en economische) impact van het ITG betreft, de bedoeling om t.o.v. de evaluatie van 2012 – waar nodig of van toepassing – een meer onderbouwde analyse en beoordeling te maken dan toen mogelijk was en betreffende analyse en beoordeling op een langere periode te laten slaan (cf. infra). Aangezien impact zich meestal pas op (middel)lange termijn manifesteert, is het in 2018 wellicht mogelijk om over bepaalde aspecten meer gefundeerde

uitspraken te doen wanneer de periode 2008 t/m 2017/2018 in aanmerking wordt genomen.

Tot slot wordt ook verwacht dat een analyse en beoordeling wordt gemaakt van de mate waarin en de wijze waarop ITG de aanbevelingen betreffende prestaties, resultaten, impact, enz. van de evaluatie van 2012 heeft geïmplementeerd en waarom (niet).

Verwacht wordt dat de consultant voor dit luik eveneens een aantal relevante evaluatievragen formuleert die leiden tot een onderbouwde beoordeling van prestaties, resultaten en impact van het ITG (en dit minstens wat betreft de hierboven genoemde aspecten) en die aanleiding geven tot het realiseren van (een deel van) de verwachte resultaten van de evaluatie.

6.1.3 SWOT-analyse

Op basis van de informatie en inzichten verzameld in de voorgaande luiken, is het de bedoeling dat een SWOT-analyse wordt opgesteld voor wat betreft de missie, doelstellingen en taken die momenteel en conform de geldende regelgeving aan het ITG zijn toegekend.

6.2. Ex-ante evaluatie van het ITG

In dit luik wordt onder meer het ontwerp van beleidsplan onderzoek 2020-2024 dat het ITG als onderdeel van zijn ex-antezelfevaluatie moet opstellen, geanalyseerd en beoordeeld. De ex-ante-evaluatie van het ITG wordt echter niet beperkt tot deze analyse en beoordeling, maar wordt bekeken in een ruime beleidscontext en rekening houdend met de dimensies vermeld onder deel 0.

De (evaluatie)vragen die in dit luik minstens aan bod moeten komen, zijn:

1. Maakt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan duidelijk hoe het ITG zich inschakelt in de doelstellingen van het Vlaamse EWI-beleid in het algemeen en het WTI-beleid in het bijzonder?
2. Maakt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan duidelijk hoe het ITG zich inschakelt in de doelstellingen van andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, in het bijzonder in het beleidsdomein O&V?
3. Maakt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan duidelijk hoe het ITG zich inschakelt in de doelstellingen van het (WTI)beleid op internationaal niveau (i.h.b. EU-niveau maar ook ruimer) en dit waar relevant?
4. Maakt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan duidelijk hoe het ITG zich positioneert in het veld van actoren (i.h.b. de Vlaamse) en wordt voldoende duidelijk gemaakt hoe en met welke (andere) actoren zal worden samengewerkt en waarom (niet)?
5. Zijn de door het ITG voorgestelde initiatieven/acties een passend antwoord op de (internationale) ontwikkelingen in de domeinen waarin het ITG actief is?

6. Zijn de voorstellen in het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan vernieuwend en zijn zij van belang voor die domeinen?
7. Is de uitvoering van het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan realistisch, rekening houdend met de middelen en het personeel van het ITG?
8. Is het ITG een geschikte organisatie om de voorstellen in het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan uit te voeren? (Cf. samenwerking met andere actoren).
9. Komt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan tegemoet aan de gedetecteerde zwaktes, maakt het voldoende gebruik van de gedetecteerde sterktes?
10. Biedt het ontwerp van onderzoeksbeleidsplan een antwoord op de gedetecteerde bedreigingen en maakt het optimaal gebruik van de gedetecteerde kansen?
11. Andere relevante elementen/vragen.

Ook voor dit luik van de evaluatie wordt verwacht dat de consultant een aantal relevante evaluatievragen formuleert die leiden tot een onderbouwde ex-ante-evaluatie van het ITG (en dit minstens wat betreft de hierboven genoemde aspecten) en aanleiding geven tot het realiseren van (een deel van) de verwachte resultaten van de evaluatie.

6.3. Ondersteunende bronnen en werkzaamheden voor (de uitvoering van) de evaluatie van het ITG

Ten behoeve van de (uitvoering van) de evaluatie van het ITG, zijn er een aantal ondersteunende bronnen ter beschikking, maar worden ook ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de evaluatie.

Volgende bronnen en werkzaamheden staan ter beschikking of zullen ter beschikking staan voor de evaluatie van het ITG:

- Het opstellen van een beperkte ex-postzelfevaluatie²⁴ door het ITG, bestaande uit een terugblik op een hoog aggregatieniveau, aangevuld met een SWOT-analyse. Dit luik van de zelfevaluatie zal het ITG opleveren tegen uiterlijk 31/10/2018.
- Het opstellen een ex-antezelfevaluatie door het ITG. Dit luik van de zelfevaluatie omvat minstens een (ontwerp van) onderzoeksbeleidsplan 2020-2024. Het ITG zal dit luik van de zelfevaluatie opleveren tegen uiterlijk 15/12/2018.
- Een bibliometrische analyse van de wetenschappelijke output van het ITG over de periode 2008-2018. Deze analyse zal opgesteld worden door ECOOM en tegen midden januari 2019 ter beschikking zijn.

Voor de uitvoering van deze evaluatie kan verder ook gebruik gemaakt worden van zowel de verslaggeving van het ITG, het onderzoeksbeleidsplan 2013-2018, specifieke werkplannen/rapporten, enz. (cf. ook het convenant en de addenda) als de (beperkte) zelfevaluatie die ITG zal opstellen (cf. supra). De verwachte zelfevaluatie bestaat zoals

²⁴ Voor het opstellen van zowel ex-post- als het ex-anteluik van de zelfevaluatie heeft het Departement EWI een richtlijn overgemaakt aan het ITG waarin de minimale verwachtingen t.a.v. de op te stellen zelfevaluatie zijn opgenomen. Deze richtlijn is opgenomen als bijlage 1 bij dit document.

hoger al aangegeven uit een ex-postluik (terugblik) en een ex-anteluik (vooruitblik) en is gebaseerd op de vragenlijst die het Departement EWI ter zake heeft opgesteld (cf. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

7. Onderdelen van de evaluatie en methodologie

Voor de uitvoering van de evaluatie-opdracht zal onder meer een externe consultant worden ingeschakeld, die zal worden aangewezen via een aanbestedingsprocedure (zie ook deel 7.3. De uitwerking van de evaluatie-opdracht zal in grote mate overgelaten worden aan de consultant, die bij de offertevraag zal worden uitgenodigd om de onderscheiden evaluatielijken (zie deel 0) zowel te vertalen in een relevante set van evaluatie-/onderzoeksvragen als aan te geven welke methodologieën zullen worden ingezet om de opdracht uit te voeren. Een aantal methodologieën dienen echter in ieder geval te worden aangewend voor de uitvoering van deze evaluaties. Deze worden in de volgende punten opgelijst.

7.1. Onderdelen evaluatie en methodologie

De evaluatie van het ITG bestaat uit een ex-post- en een ex-antegedeelte en volgende methodes dienen minstens te worden ingezet voor de uitvoering van deze evaluaties:

- Deskstudie;
- Bevestigingen van diverse belanghebbenden;
- Bibliometrische analyse onderzoeksoutput ITG;
- Benchmarks (met betrekking tot diverse actoren/aspecten);
- Het inzetten van een internationaal panel van experts;
- SWOT-analyse.

7.2. Planning voor uitvoering van de evaluatie

De planning voor de uitvoering van de evaluatie is als volgt:

- 12/07/2018: Toelichting over het ontwerp van plan van aanpak en de verwachte zelfevaluatie aan ITG.
- Medio augustus 2018: finale validatie plan van aanpak en opstart procedure aanbesteding evaluatie-opdracht.
- 2de helft september: start evaluatie-opdracht en eerste stuurgroepvergadering.
- 31/10/2018: overmaken door ITG van het ex-postluik van de zelfevaluatie aan de secretaris-generaal van het Departement EWI.
- 15/12/2018: overmaken door ITG van het ex-anteluid van de zelfevaluatie aan de secretaris-generaal van het Departement EWI.
- Eind januari-begin februari 2019: plaatsbezoek panel van experts.
- 28/02/2019: oplevering finaal eindrapport door de consultant.

Deliverables:

- Tussentijds rapport (ten behoeve van het panel van experts).
- Eindrapport.

7.3. Externe consultant

Voor de uitvoering van de evaluatieopdracht zal een beroep worden gedaan op een externe consultant. Deze wordt aangesteld via de aanbesteding van een overheidsopdracht voor de uitvoering van bovenvermelde evaluatie en zal het ITG beoordelen conform de evaluatieluiken hoger gedefinieerd en rekening houdend met de verwachte resultaten van de evaluatie en dit in samenwerking met een samen te stellen panel van experts (zie ook deel 7.4).

Van de consultant wordt in dit kader verwacht dat hij de evaluatieluiken die hierboven werden geïdentificeerd op basis van eigen expertise/inzichten vertaalt naar een samenhangende set van evaluatievragen en deze aanwendt om de verwachte evaluatieresultaten te bekomen.

Behalve de zelfevaluaties en de bibliometrische analyse dient de consultant alle hogervermelde onderdelen van de evaluatie op zich te nemen.

De consultant zal bij de uitvoering van de evaluatieopdracht een beroep moeten doen op verschillende vormen van expertise en verder wordt verwacht dat hij diverse stakeholders raadpleegt. Hierbij zal de consultant de noodzakelijke expertise moeten inzetten om onder meer de (wetenschappelijke, maatschappelijke, economische, internationale en beleidsmatige) impact van het ITG te beoordelen.

O.m. op basis van bevindingen en inzichten van de geraadpleegde stakeholders en de ingezette expertise, dient een oordeel te worden gevormd over de impact van het ITG en dit vanuit de vermelde invalshoeken.

7.4. Panel van internationale experts

Het panel van internationale experts dat zal ingezet worden voor de evaluatie van ITG, dient in staat te zijn om het ITG te beoordelen vanuit hoger geschetste invalshoeken.

Praktisch gezien wordt het panel een tweetal dagen ingezet en worden een of meerdere sessies georganiseerd waarin het ITG en andere stakeholders gehoord en bevraagd zullen worden door het panel.

Het panel zal worden ondersteund en begeleid door de consultant die op basis van zijn voorafgaandelijke analyse en bevindingen een tussentijds rapport en een concrete set van evaluatievragen en evaluatie-opdracht voor het panel uitwerkt.

Het panel stelt een eigen rapport op dat in het eindrapport van de consultant zal worden verwerkt en dat ook als afzonderlijke bijlage bij dit rapport zal worden opgenomen.

Voor de samenstelling van het panel van (internationale) experts, zal de inhoudelijk bevoegde entiteit binnen het departement (i.e. de afdeling Onderzoek) een voorstel doen. Ook ITG wordt uitgenodigd om voorstellen ter zake te doen. Op basis van die voorstellen zal (evaluatiecel van) de afdeling Strategie en Coördinatie (ASC) stappen ondernemen om

een geschikt tijdsvenster te bepalen voor de uitvoering van het plaatsbezoek²⁵ door het panel.

Het is de bedoeling dat in het panel van experts minstens 1 expert van de evaluatie van 2012 wordt opgenomen en dat 1 expert ook kan ingezet worden voor de evaluatie in het kader van de beheersovereenkomst 2015-2019.

7.5. Begeleiding van de evaluatie

De evaluatie zal begeleid worden door een stuurgroep waarin vertegenwoordigers van het departement (afdeling Strategie en Coördinatie en afdeling Onderzoek) zijn opgenomen. Verder wordt een vertegenwoordiger van de minister in de hoedanigheid van waarnemer opgenomen in de stuurgroep.

Daarnaast wordt ook een vertegenwoordiger van AHOVOKS uitgenodigd om als waarnemer deel te nemen aan de stuurgroepvergaderingen en dit met het oog op enerzijds de maximale afstemming van onderhavige evaluatie-opdracht op de geplande evaluatie van de algemene werking van het ITG en anderzijds de inbreng van de evaluatieresultaten in de daaropvolgende evaluatie.

De externe consultant wordt uitgenodigd deel te nemen aan de stuurgroep maar maakt er geen deel van uit.

De stuurgroep kijkt toe op het correcte verloop van het evaluatieproces en kan zo nodig bijsturen. De rapportering vindt plaats aan de leden van de stuurgroep die de kwaliteit van het geleverde werk bewaakt. Ten slotte ziet de stuurgroep erop toe dat de evaluatie door de externe consultant resulteert in concrete aanbevelingen die inpasbaar zijn in de regelgeving.

²⁵ Er wordt uitgegaan van 2 dagen ter plaatse.

8. Informeren van en communiceren met het voorwerp van de evaluatie en alle (betrokken) stakeholders (betreffende de uit te voeren evaluatie)

Het ontwerp van plan van aanpak over de geplande evaluatie van het ITG werd op 12 juli 2018 toegelicht aan het ITG, met als doel de grote lijnen van deze geplande evaluatie mee te geven en te bespreken.

Bedoeling van het overleg is het toelichten van het ontwerp van plan van aanpak en verder feedback te vragen betreffende de voorgestelde planning en verwachte deliverables. Onderhavig plan van aanpak werd aangepast op basis van de gemaakte afspraken. Een overzicht van de gemaakte afspraken is opgenomen in punt 11 hierna.

9. Uitvoering en procedureel verloop van de evaluatie

Voor de uitvoering van de evaluatie zal o.m. een beroep worden gedaan op een consultant (cf. supra).

De consultant zal worden aangesteld via een aanbestedingsprocedure. Het is de bedoeling betreffende procedure zo snel mogelijk op te starten. De afdeling Strategie en Coördinatie staat in voor het geheel van (de afhandeling van) de aanbestedingsprocedure van de opdracht van de consultant. Dit omvat zowel het voortraject, de eigenlijke aanbestedingsprocedure als de opvolging van de uitvoering van de opdracht.

Beschikbare documenten:

Volgende informatie zal ter beschikking worden gesteld aan de consultant, hetzij als bijlage bij het bestek, hetzij op de relevante website, hetzij elektronisch op te vragen bij het departement:

Voor het opstellen van de offerte:

- Beleidsbrieven en beleidsnota's (zie <https://www.vlaanderen.be/nl>, luik "Vlaamse Regering" of op de website van het Vlaams Parlement).
- Convenant 2013-2018 (incl. 2 addenda) tussen het ITG en de Vlaamse Gemeenschap.
- Relevante regelgeving (W&I-decreet, Codex Hoger Onderwijs).
- Het rapport van de evaluatie van 2012 van de onderzoeksopdracht van het ITG.
- Andere documenten vermeld in dit plan van aanpak die publiek beschikbaar zijn (zie links naar betreffende documenten).

Bij de plaatsing van de opdracht (of later):

- Onderzoeksbeleidsplan 2013-2018 van ITG.
- Jaarlijkse verslaggeving ITG.
- Zelfevaluatie opgesteld door het ITG bestaande uit een ex-post- en ex-anteluid.

- Bibliometrische analyse t.a.v. ITG (periode 2008-2018) opgesteld door ECOOM.

10. Gebruik en verspreiding van de resultaten van de evaluatie

Cf. de communicatiestrategie betreffende beleidsevaluaties (zie <https://www.ewi-vlaanderen.be/onze-opdracht/strategisch-beleid/beleidsevaluaties>).

11. Afspraken gemaakt met de vertegenwoordigers van het ITG na overleg

Op 12.07.2018 vond een overleg plaats met vertegenwoordigers van het ITG. Tijdens dit overleg waren ook vertegenwoordigers van de afdeling Hoger- en Volwassenenonderwijs van AHOVOKS aanwezig en dit met het oog op de optimale afstemming van de onderhavige evaluatie met de evaluatie van de beheersovereenkomst 2015-2019²⁶ (zie ook deel 1.5).

Tijdens het overleg werden onderhavig (ontwerp van) plan van aanpak en de verwachte zelfevaluatie in grote lijnen toegelicht aan de vertegenwoordigers van ITG en verder werden een aantal praktische afspraken gemaakt. De gemaakte afspraken worden hierna weergegeven en verder werd het (ontwerp van-) plan van aanpak aangepast conform deze afspraken.

Op het overleg werd het volgende afgesproken:

- In het najaar is een (zelf)evaluatie – wellicht in samenwerking met externen – gepland in het kader van de overeenkomst met DGD (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp van de federale overheid. Dit betreft ook onderzoek en bepaalde aan onderzoek gerelateerde aspecten (bv. capaciteitsopbouw) die in relatie staan tot wat door het convenant 2013-2019 wordt gedekt. ITG vraagt of deze aspecten ook meegenomen kunnen worden in de zelfevaluatie.
 - Aangezien de evaluatie in het kader van de onderzoeksopdracht van ITG (i.e. de evaluatie waarvan sprake in onderhavig plan van aanpak) betrekking heeft op onderzoek en onderzoeksmangement in het algemeen en vanuit alle mogelijke financieringsbronnen, is het inderdaad aangewezen om in de zelfevaluatie ook in te gaan op DGD. Ook vanuit het oogpunt om ITG zo min mogelijk te belasten en vanuit een pragmatische aanpak, is het aangewezen om DGD mee te nemen bij het opstellen van de zelfevaluatie.
- In het kader van de evoluerende beleidscontext stipt het ITG aan dat de bestuursorganen werden hervormd en dat de stakeholders nu in een algemene raad zetelen en geen deel meer uitmaken van de raad van bestuur, wat vroeger wel het geval was en aanleiding gaf of kon geven tot belangenconflicten.
 - Dit is zeker een aandachtspunt bij het opstellen van de zelfevaluatie.
- Suggesties voor het expertenpanel zijn welkom. Gevraagd wordt dat ITG suggesties tegen begin september aan EWI overmaakt.
- Het plaatsbezoek door het panel van experts zal wellicht eind januari-begin februari 2019 ingepland worden. Aan het ITG wordt gevraagd om te laten weten welke tijdsvensters in deze periode niet aangewezen/geschikt zijn voor een

²⁶ Aanwezigen van het Departement EWI: Sabine Borrey en Wim Winderickx (Evaluatiecel, afdeling Strategie en Coördinatie), Kathleen D'Hondt (Afdeling Onderzoek). Aanwezigen AHOVOKS, afdeling Hoger- en Volwassenenonderwijs: Evi Verduyck (afdelingshoofd), Heide Jansen en Rik Vercammen. Vertegenwoordigers ITG: Bruno Gryseels, Govert Van Heusden en Ann Verlinden.

plaatsbezoek. Het is de bedoeling dat tijdens het plaatsbezoek vooral personen bij ITG die nauw bij het onderzoek, het onderzoeksmanagement en het institutionele management beschikbaar zijn voor panelsessies.

- Taal documenten:
 - De zelfevaluaties die in het kader van onderhavige evaluatie worden verwacht, mogen in het Engels worden opgesteld, met Nederlandstalige samenvatting.
 - Voor de evaluatie van de beheersovereenkomst 2015-2019 worden bij voorkeur zoveel mogelijk Nederlandstalige documenten voorzien. Engelstalige documenten worden bij voorkeur voorzien van een Nederlandstalige samenvatting.
- Er wordt afgesproken dat het ex-postluik van de zelfevaluatie die het ITG moet opstellen, uiterlijk op 31/10/2018 wordt opgeleverd. De datum voor de oplevering van het ex-anteluik van de zelfevaluatie blijft gehandhaafd op 15/12/2018.
- De evaluatie voorzien in onderhavig plan van aanpak dient uiterlijk 28/02/2019 te zijn afgerond, zodat de eindrapportering kan worden meegenomen in de evaluatie van de beheersovereenkomst 2015-2019.
- De 1ste stuurgroepvergadering zal eind september 2018 plaatsvinden. Sabine zal een doodle rondsturen om een concrete datum vast te leggen. Conform de evaluatiepraktijk van het departement wordt het ITG uitgenodigd op de deze vergadering.
- AHOVOKS zal zo snel mogelijk laten weten wie zal deel zal uitmaken van de stuurgroep in het kader van de evaluatie van de onderzoeksopdracht van het ITG.

Bijlage 1

Zelfevaluatie op te stellen door het ITG in het kader van de evaluatie 2018

1. Inleiding

De evaluatiepraktijk die het Departement EWI hanteert, voorziet standaard in het opstellen van een zelfevaluatie door “het voorwerp van de evaluatie”. De zelfevaluatie bestaat zowel uit een terugblik (ex-postluik van de zelfevaluatie) als een vooruitblik (ex-anteluik van de zelfevaluatie). Een bepaling ter zake is opgenomen in het convenant 2013-2018 tussen het ITG en de Vlaamse overheid.

Aangezien de meeste (te evalueren) instellingen jaarlijks omstandig rapporteren, is het dan ook de bedoeling om de zelfevaluatie op een zo hoog mogelijk aggregatieniveau te houden. Dit geldt in het bijzonder voor het ITG.

Om het opstellen van de zelfevaluatie door het ITG te vergemakkelijken, heeft het departement een richtlijn opgesteld die het ITG kan hanteren om de verwachte zelfevaluatie te maken. Concreet wordt dus verwacht dat het ITG een coherente terugblik en vooruitblik probeert op te stellen en de richtlijn hierbij als hulpmiddel hanteert (cf. infra).

De uiteindelijke bedoeling is om het ITG toe te laten een ex-postreflectie t.a.v. de afgelopen periode (periode 2012 t/m 2018) op te stellen en op basis hiervan ook een aantal krachtlijnen uit te zetten voor de toekomst (vooruitblik; vanaf 2020 en minstens tot 2024). Dit laatste heeft onder meer betrekking op het beleid dat het ITG voor zichzelf voor die periode uitwerkt en dit rekening houdend met ALLE financieringsinstrumenten die het ITG ter beschikking staan om dit beleid (mee) vorm te geven, maar ook met de (evoluerende) beleidscontext.

In grote lijnen wordt m.a.w. verwacht dat het ITG - vertrekkende van zijn huidige situatie en specifieke rol - de besteding van de ontvangen ondersteuning kritisch bekijkt, de relatie met de overhe(i)d(en) en zijn stakeholders/klanten/doelgroepen beoordeelt en duidt, de resultaten die de financiering door de overheid heeft opgeleverd, meedeelt en ten slotte de aanbevelingen die het ITG voor de toekomst heeft, meegeeft. In grote lijnen wordt van het ITG ook een SWOT-analyse verwacht en dit zowel vanuit de eigen specifieke situatie als meer generiek (bv. t.a.v. andere stakeholders).

Bij het opstellen van de gevraagde zelfevaluatie, kan - waar mogelijk en nuttig - altijd verwezen worden naar al bestaande documenten of beschikbare gegevens (uit jaarverslagen, op de website, andere rapportering, enz.). Het is NIET de bedoeling dergelijke informatie te reproduceren.

2. Context voor het opstellen van de zelfevaluatie

De eigenlijke evaluatie 2018 van het ITG die in het plan van aanpak ter zake wordt uiteengezet, heeft in hoofdzaak betrekking op de onderzoeksopdracht en wordt opgezet vanuit twee dimensies (met name ex post en ex ante) en vanuit twee perspectieven, met name de instelling op zich (intern perspectief) en de instelling als actor in het WTI-beleid en dit gesitueerd binnen de beleidscontext(en) (extern perspectief).

De evaluatie van het ITG zoals vooropgesteld in het plan van aanpak omvat zowel een beoordeling van het ITG zelf als van zijn activiteiten. Bij de beoordeling van het ITG als onderzoeksinstelling zal de nadruk liggen op strategie en organisatorische aspecten, terwijl bij de beoordeling van de activiteiten de nadruk eerder zal liggen op behaalde resultaten, impact, kwaliteit van het geleverde werk, benadering van de doelgroepen, enz. en op aandachtspunten voor de toekomst.

Bij het opstellen van de zelfevaluatie dient echter ook rekening te worden gehouden met de evaluatie van de algemene opdracht van het ITG die in het kader van de beheersovereenkomst 2015-2019 in de eerste helft van 2019 zal plaatsvinden. Waar mogelijk, nuttig en relevant kunnen in onderhavige op te stellen zelfevaluatie al elementen aangebracht worden in relatie tot de evaluatie van de algemene opdracht.

3. Richtlijn voor het opstellen van de zelfevaluatie

Om de verwachte zelfevaluatie op te stellen, kan het ITG uitgaan van onderstaande richtlijn die is onderverdeeld in een aantal thema's. Deze thema's worden (soms) aangevuld met een aantal vragen die illustratief zijn ten aanzien van het thema in kwestie. Het is niet de bedoeling dat de opgestelde zelfevaluatie deze vragen afzonderlijk beantwoordt, maar wel om op basis van het beschreven thema en de (eventueel) onderliggende vragen in de finale documenten voldoende elementen aan te reiken om elk thema te onderbouwen en in te vullen.

Bij het opstellen van de gevraagde zelfevaluatie, kan - waar mogelijk en nuttig - altijd verwezen worden naar al bestaande documenten of beschikbare gegevens (uit jaarverslagen, op de website, andere rapportering, enz.). Het is NIET de bedoeling dergelijke informatie te reproduceren.

3.1 Inhoud van de ex-postzelfevaluatie (periode 2012-2018)

3.1.1 De vorige evaluaties

In dit deel wordt een reflectie verwacht op de vorige evaluatie(s) die hebben plaatsgevonden²⁷ en wat daaruit werd geleerd en ook geïmplementeerd (bv. in het onderzoeksbeleid voor de lopende periode). De conclusies en aanbevelingen uit de vorige

²⁷ De evaluatie 2012 van de onderzoeksopdracht van het ITG, de evaluatie van de algemene werking (2014) en eventuele andere relevante evaluaties.

evaluatie(s) kunnen eventueel worden hernomen en aangeduid welke bruikbaar waren, welke niet en waarom (niet).

3.1.2 (Aansluiting bij het) Beleid, doelbereiking, rol/positie, resultaten en impact

In dit onderdeel wordt in eerste instantie een korte toelichting verwacht bij het eigen beleid (2013-2018/2019) en hoe dit is/was ingebed/afgestemd op de beleidsdoelstellingen en dit zowel in de Vlaamse als de internationale context en hoe dit beleid ten uitvoer werd gebracht. Verder wordt een toelichting verwacht bij de manier waarop het eigen beleid al of niet werd bijgesteld in het licht van de evoluerende beleidscontext. In dit verband dient bijzondere aandacht te gaan naar de bijdragen die het ITG heeft geleverd tot de realisatie van de (evoluerende) beleidsdoelstellingen, maar ook naar de mate waarin en de wijze waarop de eigen beleidsdoelstellingen werden gerealiseerd.

Wat betreft de rol en positie van het ITG binnen de evoluerende beleidscontext, dient een toelichting te worden gegeven bij de eventueel geëvolueerde rol en positie van het ITG in het algemeen en de manier waarop het ITG die evoluerende rol heeft geoperationaliseerd in het bijzonder. Zowel de samenwerking en/of afstemming met als de complementariteit t.a.v. andere beleidsactoren, in het bijzonder deze uit de academische wereld, dienen hier te worden toegelicht. Aandachtspunten hierbij zijn de relaties met en de acties t.a.v. de doelgroepen/klanten, de relaties met stakeholders (afstemming, synergie, complementariteit).

Op een hoger aggregatieniveau dienen ook de rol en positie van het ITG in de internationale beleidscontext te worden toegelicht en geduid, waarbij bovenstaande aspecten/elementen – en dit waar nuttig en relevant – aan bod moeten komen.

Verder dienen de belangrijkste resultaten en de impact die het ITG in de beschouwde periode heeft gerealiseerd (bv. op wetenschappelijk, economisch, maatschappelijk vlak of in termen van (beleids)agendabepaling) te worden toegelicht. Hierbij is het niet de bedoeling om in te gaan op de meer kwantitatieve resultaten (bv. de resultaten behaald op de KPI's), maar eerder op de kwalitatieve realisaties en impact.

Onderliggende vragen die bij de invulling van dit thema als inspiratie kunnen dienen, zijn onder meer:

- 1) Welk beleid voerde het ITG sinds 2012 en tot nu en dit met betrekking tot zowel de (onderzoeks)domeinen waarin het ITG werkzaam is als daaraan gerelateerde (onderzoeks)domeinen? Welke rol spelen de middelen daarin die zowel door de Vlaamse overheid als door derde partijen ter beschikking werden gesteld? Werden in de beschouwde periode bepaalde prioriteiten gelegd/gewijzigd en zo ja, waarom? (Cf. strategische planning)?
- 2) Hoe heeft dit gevoerde beleid rekening gehouden met regionale, nationale en internationale ontwikkelingen en trends en welke specifieke beleidskeuzes heeft het ITG gemaakt of kunnen/moeten maken wat betreft de ter beschikking gestelde middelen, specifiek rekening houdend met deze contexten?
- 3) In welke mate werden de eigen doelstellingen gerealiseerd? In welke mate mag verwacht worden dat deze doelstellingen gerealiseerd zullen worden tegen het einde van het convenant (eind 2019)?

- 4) Welke rol speelt het ITG binnen de Vlaamse beleidscontext en hoe is deze rol geëvolueerd in de beschouwde periode? Aandachtspunten hierbij zijn de relaties met en de acties t.a.v. de doelgroepen/klanten, stakeholders en (andere) beleidsactoren.
- 5) Is het ITG volgens u noodzakelijk voor het Vlaams, nationaal, Europees en globaal beleid en waarom? In welke mate vervult het ITG een voor het beleid unieke rol in het EWI-domein en waarom? In welke mate geldt dit t.a.v. de andere beleidsniveaus? In welke mate betekent het ITG een meerwaarde voor de verschillende beleidsniveaus en dit bekeken onder meer t.o.v. andere initiatieven en waarom?
- 6) In welke mate is de ondersteuning van de Vlaamse overheid noodzakelijk voor het ITG? In welke mate is de ondersteuning van de Vlaamse overheid voor het ITG een hefboom voor het verkrijgen van andere middelen of het realiseren van bepaalde doelstellingen?
- 7) In welke mate is de ondersteuning van andere beleidsniveaus noodzakelijke voor het ITG? In welke mate is de ondersteuning van andere beleidsniveaus voor het ITG een hefboom voor het verkrijgen van andere middelen of het realiseren van bepaalde doelstellingen?
- 8) Welke rol speelt het ITG binnen de internationale beleidscontext en welke positie neemt het in in dit landschap (en dit bv. in vergelijking met zusterorganisaties)? Welke meerwaarde beteken(d)en deze rol en positie voor Vlaanderen en in het bijzonder t.a.v. de belangrijkste doelgroepen/klanten en stakeholders en waarom?
- 9) Wat zijn volgens het ITG de belangrijkste resultaten (bv. in termen van wetenschappelijke doorbraken, beleidsmatige, economische en maatschappelijke impact) die werden bereikt in de afgelopen periode en waarom?
- 10) Welke zijn volgens het ITG de sterkste/zwakste prestaties (bv. met betrekking tot de prestatie-indicatoren maar ook ruimer en meer algemeen) die werden neergezet en waarom?
- 11) Welke effecten²⁸ hebben de activiteiten van het ITG in de afgelopen periode gehad en dit zowel wetenschappelijk, economisch²⁹ als maatschappelijk? Is er een hefboomeffect merkbaar (bv. wat betreft deelname aan Vlaamse (bv. FWO) en Europese programma's)? Is er meer samenwerking op het terrein (in brede zin) merkbaar? Is er zwaartepuntvorming rond bepaalde thema's merkbaar?
- 12) Welke lessen heeft het ITG getrokken uit eventuele studies/evaluaties uitgevoerd in betreffende periode en hoe werden deze geoperationaliseerd? Kunnen er in dit verband eventueel aandachtspunten/verbeterpunten worden gemeld en zo ja, welke?

3.1.3 Werking, organisatie, regelgeving en verantwoording

Binnen dit thema is het de bedoeling om dieper in te gaan op de meer operationele aspecten wat betreft de afgelopen periode en dit in tegenstelling tot het voorgaande luik dat eerder betrekking heeft op de strategische werking.

Elementen die in dit luik aan bod kunnen komen zijn: de governance en bestuurswerking, het beleid van de organisatie op het vlak van personeel, financiën, communicatie en dit hoofdzakelijk in relatie tot de onderzoeksopdracht, maar waar nuttig en relevant ook wat betreft de werking in het algemeen (cf. supra). Bijzondere aandacht dient te gaan naar de rol, werking en bijdragen van de Wetenschappelijke Adviesraad.

Aandacht dient ook te gaan naar de regelgeving die aan het ITG en zijn werking ten grondslag ligt en de wijzigingen die hierin werden aangebracht tijdens de transitieperiode en de impact hiervan (bv. de toegang die het ITG nu heeft tot bepaalde financieringskanalen bij het FWO). Meer specifiek is het de bedoeling dat het ITG aangeeft hoe het met het evoluerende regelgevend kader is omgegaan en welke gevolgen deze evolutie eventueel had voor de werking van het ITG. Een aspect van het regelgevend kader

²⁸ Dit zowel in termen van bedoelde/verwachte als onbedoelde/onverwachte effecten

²⁹ Indien van toepassing.

heeft betrekking op het lopende convenant tussen het ITG en de Vlaamse Gemeenschap dat met een jaar werd verlengd en de bepalingen hierin.

Onderliggend aan de werking van het ITG is er ook de (jaarlijkse) verantwoording die het ITG moet afleggen. Hierbij kan specifieke aandacht geschonken worden aan de verantwoording die in het kader van vigerende regelgeving moet worden afgelegd en dit bv. aan verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, in het bijzonder enerzijds aan het Departement EWI en anderzijds aan AHOVOKS en in het kader van respectievelijk het convenant 2013-2019 en de beheersovereenkomst 2015-2019.

Onderliggende vragen die bij de invulling van dit thema als inspiratie kunnen dienen, zijn onder meer:

- 1) Hoe is de werking van ITG geoperationaliseerd voor wat betreft de onderzoeksopdracht? Hoe is dit ingebed in/afgestemd op de algemene werking en welke specificiteiten kunnen worden vermeld op het vlak van respectievelijk personeels-, financieel en communicatiebeleid? Zijn er mogelijkheden tot vereenvoudiging/optimalisatie?
- 2) Welke specifieke rol heeft de Wetenschappelijke Adviesraad en hoe wordt omgegaan met de adviezen ervan?
- 3) Welke elementen in de regelgeving werken bevorderend dan wel belemmerend voor ITG en dit in het bijzonder wat betreft de jaarlijkse verantwoording, de uit te voeren werkzaamheden (bv. in het kader van evaluaties, enz.)? Binnen de regelgeving kan specifieke aandacht ook gaan naar de overeenkomsten (convenant 2013-2019 en beheersovereenkomst 2015-2019) die de werking van ITG regelen.
- 4) Hoe verloopt de jaarlijkse verantwoording door ITG en welke eisen worden in dit verband gesteld? Zijn er mogelijkheden tot vereenvoudiging/optimalisatie?

3.1.4 SWOT

In dit onderdeel wordt verwacht dat het ITG voor zichzelf een SWOT(analyse) opstelt die vervolgens kan worden aangewend voor het uitwerken van een beleidsplan voor de periode 2020-2024.

Bij het opstellen van de verwachte SWOT(analyse) kunnen volgende vragen als richtinggevend worden beschouwd.

- 1) Wat zijn volgens ITG de sterke/zwakke punten van zowel het ITG, zijn werking en zijn activiteiten en waarom?
- 2) Welke aandachtspunten zijn er en welke verbeterpunten stelt het ITG voor t.a.v. de huidige regelgeving (i.h.b. W&I-decreet, convenant 2013-2019 en beheersovereenkomst 2015-2019, andere regelgeving³⁰, enz.) in relatie tot zijn werking en waarom? Wat is het oordeel van het ITG over de praktische modaliteiten van de regelgeving (bv. in termen van planning, bijsturing, administratieve opvolging, rapportering, praktische toepassing ervan, enz.)?
- 3) Welke conclusies trekt het ITG met betrekking tot de voorbije periode voor wat betreft de werking van het ITG zelf en de ontplooiende activiteiten?
- 4) Welke opportuniteiten/uitdagingen stellen er zich volgens het ITG wat betreft (de uitwerking/ontwikkeling van) zijn beleid en werking, de activiteiten hierin en het (eventueel) ingezette instrumentarium en waarom?
- 5) Andere suggesties/opmerkingen betreffende de voorbije periode?

³⁰ Bv. Codex Hoger onderwijs, FWO-reglementen.

3.2 Inhoud van de ex-antezelfevaluatie (periode 2020-2024)

Op basis van het ex-postgedeelte van de zelfevaluatie en rekening houdend met de huidige beleidscontext (zowel regionaal, nationaal als internationaal) en regelgeving enerzijds en de te verwachten evoluties in de beleidscontext anderzijds, is het de bedoeling dat het ITG (een ontwerp van) (onderzoeks)beleidsplan opstelt voor de periode 2020-2024 (cf. art. 14 §2 van het convenant 2013-2019).

Het (ontwerp van) (onderzoeks)beleidsplan voor de periode 2020-2024 bevat minstens een missie, strategische doelstellingen, afstemming op beleidsdoelstellingen en regelgeving (Vlaams, internationaal en waar van toepassing), operationele doelstellingen (activiteiten), een voorstel voor een set van KPI's, af te sluiten of bestaande samenwerkingsverbanden (o.a. met andere actoren in het veld), afstemming en synergie met andere actoren, en dit telkens met een verantwoording van de voorgestelde keuzes.

Het (ontwerp van) (onderzoeks)beleidsplan 2020-2024 dient minstens rekening te houden met een minimaal scenario (i.e. ongewijzigd beleid, wat overeenkomt met de bestending van de huidige financiële inbreng in termen van de toegekende subsidies) wat betreft verwachte inkomsten en overeenstemmende bestedingen.

Verder gaat het uit van de conclusies en aanbevelingen en van de SWOT(analyse) die werd opgesteld op basis van het ex-postluik van de zelfevaluatie en geeft het aan hoe de zwakke/sterke punten kunnen worden weggewerkt/benut. Tevens gaat het uit van de geïdentificeerde opportuniteiten en uitdagingen en geeft het aan hoe deze maximaal kunnen worden benut/omzeild. In het bijzonder dienen hierbij zowel de regionale beleidscontext en -ontwikkelingen als de internationale beleidscontext en -ontwikkelingen in overweging te worden genomen.

Het (ontwerp van) (onderzoeks)beleidsplan bevat naast bovenstaande elementen ook suggesties tot vereenvoudiging/aanpassingen van de regelgeving, de rapportering en opvolging, enz. Er wordt met andere woorden verwacht dat het ITG ook aanbevelingen formuleert t.a.v. de overheid betreffende het W&I-beleid in het algemeen en het instrumentarium gericht op onderzoek in het bijzonder. Hierbij dient ook de internationale context in overweging te worden genomen.

Documentatie minimaal toe te voegen als bijlagen³¹:

- (Jaar)verslagen ingediend ter verantwoording.
- Lopende, afgelopen en te verwachten samenwerkingsovereenkomsten.
- Resultaten van bevragingen, enquêtes, analyses, evaluaties, impactmetingen, enz.

³¹ En dit voor zover niet al bezorgd aan de bevoegde overheid en indien niet, bij voorkeur in digitale vorm.

